

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρουμταί ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασί τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτικὸς αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταϊνίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ γλῶσσα καὶ ἡ Βουλὴ. — Ὁ πεσιμισμὸς Γ' (ὑπὸ δος Καλλιρρόης Ἀδαμιάδου). — Ἀπὸ τὸ ταξεῖδι μου. — Τὸ μαραμμένο κρίνο (μυθιστόρημα κ. Καλλιρρόης Παρρέν). — Ἡ ἔκθεσις τῶν Ἑλληνικῶν κεντημάτων. — Συναγωγή. — Ἐπιφυλλίς.

Ἡ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ Ἡ ΒΟΥΛΗ

Ἡ ἀπλή καὶ φυσικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία σιγὰ σιγὰ ἀπλώνει τὸ κράτος τῆς ὄχι μόνον εἰς τοὺς κύκλους τῶν γραφόντων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κάλλος καὶ ἡ σημασία καὶ ἡ δύναμις ἤρχισε νὰ ἐννοεῖται περισσότερο, ἐνίκησε πάλιν τελευταίως νέαν νίκην.

Ὅχι μόνον δὲν ἀπεκλείσθη ἀπὸ τὰ διδακτικὰ βιβλία, ὅπως οἱ μονομερῶς μελετήσαντες τὸ ζήτημα εἶχαν προτείνει, ἀλλὰ καὶ ἀνεγνωρίσθη ἐπίσημως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ὑπὸ βουλευτῶν ἀνωτέρως μορφώσεως καὶ νοημοσύνης, καὶ ἔλαβε τὴν θέσιν τῆς ὡς γλῶσσα φυσικὴ καὶ κοινὴ ὄλων μας, γλῶσσα τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν διερμηνεύει ὁ Ἑλληνισμὸς ὁλόκληρος, δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, ὅ,τι ἀγνόητον καὶ εὐγενέστερον περικλείει εἰς τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν του.

Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος καὶ ὅτι χάρις εἰς τὴν ἐκλεκτὴν ὁμάδα τῶν ρητόρων τῶν ἡμερῶν αὐτῶν τὸ ζήτημα ἐξετοπίσθη ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου τὸ εἶχαν μεταφέρει μερικὸι φανατικοὶ φιλάρχαιοι, παρασυρόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν φανατισμὸν μερικῶν ἐθελοτυφλούντων δασκάλων.

Εἶναι εὐτύχημα καὶ εἶναι ἐθνικὴ ὑπηρεσίς, τὴν ὁποίαν

προσέφεραν οἱ ρήτορες τῆς περιόδου αὐτῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἰδέαν, εἰς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐνότητα. Ἄρνησις τῆς φυσικῆς μας γλώσσης καὶ ἀπαγόρευσις τῶν τύπων τῆς, — διότι περὶ τύπων μόνον πρόκειται, — θὰ ἀπετέλει διάψευσιν τῆς συνοχῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, θὰ ἀπετέλει ὁμολογίαν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκλείψεως τῆς φυλῆς, θὰ ἀπετέλει ἄρνησιν ἀναγνωρίσεως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπισήμου κράτους ὄλων τῶν ἐργατῶν τοῦ πνεύματος, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν μακρὰν ἐξέλιξιν τῶν αἰῶνων, μετέδωκαν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν τὴν φωτεινὴν λαμπράδα τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Ἡ ἀξίωσις ἀνδρὸς, κατέχοντος ἄλλως καὶ ἐπαξίως ἐπιφανῆ θέσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πολιτείαν, ὅτι ἡ γλῶσσα πρέπει νὰ καθαρῶσθαι ἀπὸ τὰς λέξεις τῶν ξένων ἐπιδρομῶν, καὶ νὰ μείνη καθαρὰ καὶ γνησίᾳ, ἀνερχομένη ἀναδρομικῶς εἰς τὰς ἀγνάς πηγὰς τῆς ἀρχαίας, ἢ μπορεῖ βεβαίως νὰ προδίδῃ φιλάρχιον φανατισμὸν ἢ μπορεῖ νὰ προδίδῃ λατρείαν ἐνθουσιώδη πρὸς τὸν κλασικισμὸν, ἀλλὰ ὄχι καὶ καλὴν μνήμην, ὡς πρὸς τὸ μέρος τῆς γλωσσολογικῆς παραγωγῆς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς.

Διότι κατὰ διάσημον γλωσσολόγον, ἀσχοληθέντα εἰδικῶς εἰς τὴν μελέτην καὶ παραγωγὴν τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ μεγάλοι ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι τῶν ἀρχαίων χρόνων ἐλάξουσιν τὰ ἀριστουργήματα τῶν, περιέχει εἰς αὐτὴν τὴν ριζικὴν ἐτυμολογίαν τῆς πολλὰς χιλιάδας ξένων λέξεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων σανσκριτικές, σκυθικές, περσικές, ἀραβικές, αἰγυπτιακές, φοινικικές καὶ ἄλλας.

Κανεὶς ὅμως διὰ τοῦτο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους σοφοὺς μας,

κάνεις από τους άριστοκράτες εκείνους του πνεύματος, οι οποίοι εθεώρησαν πάντα μη Έλληνα βάρβαρον, δέν έσκέφθη ούτε να καθάρισή την γλώσσαν από τας λέξεις αὐτάς τῶν βαρβάρων, ἀλλ' οὔτε να ἀρνηθῆ εἰς αὐτήν κάλλος καὶ δύναμιν καὶ Ἑλληνικὴν ψυχὴν.

Κάνεις δέν έσκέφθη ὅτι ἐπειδὴ οἱ Ἑλληνικοὶ χρακκτῆρες ἤρχοντο ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ὤφειλαν νὰ ἐφευρεθοῦν νέοι. Διότι τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἤνθει καὶ ἐσκόρπισε φῶς εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος ἠννοεῖ ὅτι τὰς γλώσσας καὶ τὰ γράμματα καὶ τὴν σοφίαν δέν τὰς κάμνουν οἱ τύποι καὶ αἱ λέξεις καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου, ἀλλὰ τὸ κάλλος καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δημιουργικότης τοῦ πνεύματος.

Κάνεις ἀπὸ τοὺς καθαρῶντας Ἀττικιστὰς δέν έσκέφθη νὰ ἀρνηθῆ κάλλος εἰς τὸν Ὀμηρον, ἀλλ' οὔτε κἂν νὰ ἀσχοληθῆ μετὰ τὴν γλώσσάν του, ἡ ὁποία τόσον ριζικῶς διέφερεν ἀπὸ τὴν ἰδικήν των. Ἄλλ' οὔτε ἡ γλώσσα τοῦ Σοφοκλέους καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων τραγικῶν ἔγινε ποτὲ ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ μελέτης καὶ ἐπιθέσεων, διότι διέφερεν ἀπὸ τὴν γλώσσαν τοῦ Ξενοφῶντος.

Τότε τὸ κοινὸν καὶ οἱ ἄρχοντες παρηκολούθουν καὶ ἐνεθάρρουν τοὺς ἐργάτας τῶν μεγάλων καὶ ὠραίων ἰδεῶν, τοὺς δημιουργοὺς τῶν ὠραίων ἔργων, τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς καλλιτέχνας, εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλεται ἡ δόξα καὶ ἡ ἀθανασία τῆς φυλῆς.

Σήμερον οἱ ὑπάρχοντες πραγματικοὶ ποιηταὶ καὶ μεγάλοι τοῦ πνεύματος ἐργάται διατρέχουν τὸν κίνδυνον τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, διότι εἰς τὸ δημιουργικὸν ἔργον των ἀντλοῦν λέξεις ἀπὸ τὸ ἀκένωτον θησαυροφυλάκιον τῆς ἐθνικῆς μας γλώσσας, ἀντὶ νὰ ἀκολουθοῦν τυφλὰ τὰ γραμματικὰ μόνον κατασκευάσματα μερικῶν δασκάλων.

Καὶ θὰ ἐγίνετο ὁ πόλεμος αὐτὸς πικρατίως μεγάλων κακῶν, ἂν δέν ἤρχετο ἐγκαίρως ἡ ἀντίδρασις τῶν ρητόρων τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι εὐτυχῶς ἔβαλαν τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

Ο ΠΕΣΣΙΜΙΣΜΟΣ ΕΝ Τῆ ΠΟΙΗΣΕΙ ΚΑΙ Τῆ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ

Γ'.

Ἡ ἀντίθεσις τῆς βουλήσεως καὶ τοῦ πνεύματος καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῆς βουλήσεως ἐπ' αὐτοῦ διήκει δι' ὅλου τοῦ συστήματος του. Τίς εἶνε ἡ σφαῖρα τοῦ πνεύματος; Αἱ ἱστορικαὶ ἐπιστῆμαι, ἡ φιλοσοφία, τὰ μαθηματικὰ καὶ αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι. Ἐκ τούτων αἱ ἱστορικαὶ ἐπιστῆμαι καὶ ἡ φιλοσοφία ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ὑποκειμενικῆς ἀντιλήψεως, τὰ μαθηματικὰ ὀμιλοῦσιν εἰς ἡμᾶς περὶ σχέσεων, αἱ δὲ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι ὀμιλοῦσιν εἰς ἡμᾶς περὶ βάρους, περὶ ἔλξεων, μαγνητισμοῦ, χημισμού καὶ ἠλεκτρισμοῦ. Τίς εἶνε ὁμοίως ἡ φύσις τῶν δυνάμεων τούτων; Διατὶ ὁ λίθος δέν ἐξαιροῦται ἰσάμενος πρὸς τὰ ἄνω, ἀλλὰ μόλις ἡ ῥύμη ἐξαντληθῆ πίπτει εἰς τὴν γῆν; Τί εἶνε τέλος ἡ φύσις τῆς βαρύτητος; Διατὶ μετὰ τόσου πόθου ὁ μαγνήτης στρέφεται πρὸς τὸν βύρειον πόλον, διατὶ μετὰ τῆς ὀρμῆς ὁ σίδηρος φέρεται πρὸς αὐτόν,

διατὶ τὰ ἄστρα τελοῦσι τὰς κινήσεις αὐτῶν ἐν τελείᾳ ὑποταγῆ εἰς τὴν παγκόσμιον ἔλξιν; Τί εἶνε τὸ μυστηριώδες τοῦτο τι, περὶ τὸ ὁποῖον οἱ φιλόσοφοι πάντων τῶν αἰώνων στρέφονται ὡς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος, ἐπιθυμῶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς φρούριον καὶ μὴ γνωρίζων τὴν εἴσοδον, περιφέρεται περὶ αὐτὸ καὶ ἀρκεῖται περιγράφων τὰς ἐξωτερικὰς αὐτοῦ λεπτομερείας.

Πῶς λοιπὸν δυνάμεθα νὰ εὑρωμεν τὴν βᾶσιν τῶν πολλῶν ἐν τῷ κόσμῳ φαινομένων; Ὅχι βεβαίως διὰ τῆς γνώσεως, διότι ἀνωτέρω ἀνελύσαμεν τὴν τετραπλῆν σφαῖραν τῆς γνώσεως καὶ εἶδομεν ὅτι δέν δύναται νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς ἰκανοποιητικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο.

Ἐρευνῶντες εἰς τὸ βάθος τοῦ ἡμετέρου ἐγῶ θὰ ἴδωμεν ὅτι τὸ ἀποτελοῦ τὴν βᾶσιν τῶν ἡδονῶν ἡμῶν καὶ τῶν βασάνων, τὴν σχέσιν ἡμῶν πρὸς τὰ ἔξω πράγματα, ἀλλὰ καὶ τὴν κρίσιν ἡμῶν περὶ αὐτῶν εἶναι πόθος αἰώνιος, ἀπαυστος, ἄνευ ἰκανοποιήσεως, ἄνευ ἡρεμίας, ἄνευ σκοποῦ. Ὁ ἄνθρωπος διέρχεται τὸν βίον κραδαινόμενον μετὰ τοῦ πόθου καὶ τῆς ἐπιτυχίας, μετὰ τῆς ἐλπίδος καὶ ἀπογοητεύσεως, κατὰ τὸν στίχον τοῦ Γκαίτε :

Langend
Hud bangend
Jn schwebender Pein
Himmelhoch jauchzend
Zum Tode betrübt.

Τὴν βᾶσιν τοῦ ἡμετέρου ὄντος ἀποτελεῖ ὁ χαρακτῆρ, ὁ ὁποῖος μέχρι τέλους τοῦ βίου ἡμῶν διατελεῖ ὁ αὐτός, αἱ δὲ καθημεριναὶ πράξεις δέν εἶναι εἰμὴ τὰ φαινόμενα δι' ὧν ἐκδηλοῦται ὁ χαρακτῆρ οὗτος. Ὅμοίως τὴν βᾶσιν τῶν φυσικῶν φαινομένων ἀποτελεῖ ἡ βούλησις, αἱ δὲ φυσικαὶ δυνάμεις δέν εἶναι εἰμὴ ἐκδηλώσεις τῆς βουλήσεως. Βούλησιν ὁμοίως λέγοντες ὀφείλομεν νὰ ἐννοῶμεν κατὰ τι ἐντελῶς διάφορον τῆς ἡμετέρας βουλήσεως, ἄλογον ὄρμη, ἀπροσδιόριστον τάσιν.

Τοιαύτη ἀσυνείδητος τάσις πρὸς τὰ πρόσω, πρὸς τὸ ἀπειρον, εἶναι ἡ βαρύτης, ἡ ἔλξις τῶν οὐρανίων σωμάτων, ὁ μαγνητισμός, ὁ ἠλεκτρισμός ἡ χημικὴ τάσις. Βαρύτης εἶναι ἡ ὄρμη τῆς ὕλης πάντοτε πρὸς ἐν κέντρον καὶ ἡ ἰκανοποίησις τῆς ἐπιθυμίας ταύτης θὰ ἦτο ἡ καταστροφή της. Καὶ ἐὰν ἀκόμη τὸ σύμπαν συνεσπειροῦτο εἰς μίαν σφαῖραν, ἡ ὕλη θὰ ἔτεινε πάντοτε πρὸς τὸ κέντρον. Καὶ ὅπως καὶ ἐν ἡμῖν βλέπομεν ἀγῶνα μίαν ἐπιθυμίαν πρὸς ἄλλην ἐπιθυμίαν, ὁμοίως καὶ ἐν τῇ ὕλῃ ἔχομεν διαρκῆ ἀγῶνα μίαν δυνάμεωσ πρὸς ἄλλην δύνάμιν. Ἐν τῷ σίδηρῳ ὁ μαγνητισμός ἀγωνίζεται πρὸς τὴν βαρύτητα, ἐν τῷ γαλιανισμῳ ἡ δρᾶσις δέν εἶναι εἰμὴ διαρκῆς χωρισμός καὶ ἔνωσις τῶν στοιχείων πρὸς ἄλληλα. Τέλος ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῳ ὅλα αἱ δυνάμεις αὐταὶ παρουσιάζονται ἠνωμέναι καὶ τείνουσι πάντοτε νὰ χωρισθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων.

Ἡ ζωὴ ἡμῶν εἶναι ἀγῶν κατὰ τοῦ χωρισμοῦ τούτου, ἕως ὅτου τὸ σῶμα ἐξαντληθῆ εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος, φέρων τὸν χωρισμὸν πασῶν τῶν δυνάμεων. Καὶ ἡ διάσπασις αὕτη φέρει τὴν ζωὴν τῆς βουλήσεως, διότι ἡ βούλησις, ὡς λέγει ὁ Σοπενχάουερ, εἶναι πεινώσα βούλησις καὶ

ἐπειδὴ δέν ἔχει τίποτε ἄλλο νὰ φάγῃ τρώγει τὰς σάρκας της.

Ἐὰν θελήσωμεν νὰ στηθοσκοπήσωμεν τὴν φύσιν, δέν θὰ ἀκούσωμεν οὔτε τὴν προδιατεταγμένην ἀρμονίαν τοῦ Λεϊβνιτίου, οὔτε τὴν σφαιρικὴν ἀρμονίαν τοῦ Πυθαγόρου, ἀλλὰ κραυγὰς λυσσώδους ἀγῶνος τῶν ὄντων πρὸς ἄλληλα. Τὸν ἀγῶνα τοῦτον βλέπομεν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ φυτὰ. Ἄλλα δηλητηριάζουν τὴν γῆν διὰ τῶν ριζῶν, διὰ νὰ μὴ δύναται οὐδὲν ἄλλο φυτὸν νὰ προσφῆ πλησίον των. Ἄλλα διὰ τοῦ ὕψους των ἀποροφῶσι τὸν ἀέρα καὶ πάντα τὰ ἄλλα. Πανταχοῦ ὁ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶν τοῦ Δαρβίνου. Ἐκ χιλίων ἐπιθυμιῶν, τὰς ὁποίας ἔχομεν ἡ μία μόνη δύναται νὰ ἰκανοποιηθῆ καὶ ἐκ χιλίων γεννωμένων ὄντων, μόνον τὸ ἐν θὰ δυνηθῆ νὰ ζήσῃ. Καὶ τοῦτο εἶνε τὸ διακρίνον αὐτόν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων ποιητῶν. Αὐτοὶ αἰσθάνονται τὰς ἀτελείας τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τὰς πικρίας αὐτῆς καὶ τὰς βασάνους, ὅλην τὴν τραγικὴν ἀντίθεσιν τῶν ἀπεράντων ἡμῶν πόθων πρὸς τὴν βραχέαν ἡμῶν καὶ ἀσθενῆ ὑπαρξίν· τὴν φύσιν ὁμοίως θεωροῦσιν ὡς τέλειον κατασκευάσμα θαυμαστῆς ἀρμονίας. Δι' αὐτοὺς ἡ φύσις εἶναι τὸ αἰώνιον, τὸ ἀπαθές, τὸ ἀνώδυον. Ὅλοι οἱ ἤχοι οἱ ἐξερχόμενοι ἐξ αὐτῆς δέν εἶνε εἰμὴ ὕμνος πρὸς τὸν Πλάστην. Τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνος δέν ἀφίνει αὐτοὺς ν' ἀκούσωσι τὴν ὀξείαν κραυγὴν τοῦ πτηνοῦ, τοῦ ὁποίου κατέστρεψαν τὴν φωλεάν· τὸ ὠραῖον χρώμα τῶν ἀνθέων δέν ἀφίνει αὐτοὺς νὰ ἴδωσι τὸν ἰδεχθῆ ἀγῶνα μυρίων ἐντόμων, ἅτινα εἰς τὰς ρίζας αὐτῶν ἀγωνίζονται τὸν ἀγῶνα τῆς ἐπικρατήσεως ἐπὶ τῆς γῆς, ἧτις εἶναι συγχρόνως ἡ μήτηρ αὐτῶν καὶ ὁ τάφος. Ἡ φύσις εἶναι δι' αὐτοὺς τὰ «Templa serena» θέατρον θαυμασιῶς πλακισούμενον ὑπὸ κυκλῶν ὀρέων στεφομένων ὑπὸ γλαυκοῦ οὐρανοῦ, ἐπεστρωμένον πύτε δι' ἀνθέων καὶ πύτε διὰ παλλεῦκων σινδῶνων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πνίγονται αἱ κραυγαὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, χωρὶς νὰ δυνηθῶσι νὰ διαταράξωσι τὴν ἀρμονίαν αὐτοῦ. Διότι ἡ φύσις εἶνε τὸ αἰώνιος ὠραῖον καὶ ἡ ποιητικὴ ψυχὴ ἔλκεται καὶ μεταμορφοῦται ὑπὸ τοῦ ὠραίου, ὅπως ὁ σίδηρος ἔλκεται καὶ μεταμορφοῦται ὑπὸ μαγνήτου.

Ὁ Hugo, ὁ Delille, ὁ Βύρων, ἡ κ. Ἄκκερμαν βρῖθουσι τοιοῦτων ἀντιθέσεων τῆς φύσεως πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, ἐνῶ ἡ τέχνη διὰ τῆς ἀντιθέσεως ταύτης θεραπεύει τὴν πονοῦσαν ψυχὴν, ὅπως διὰ τῶν χρωματιστῶν ὑέλων θεραπεύονται οἱ πάσχοντες τὴν ὄρασιν. Τὴν εὐεργετικὴν ταύτην τῆς τέχνης ἐπίδρασιν ἀνεγνώρισεν ὁ Σοπενχάουερ καὶ ἀνέλυσε αὐτὴν θαυμασιῶς ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ.

Τρεῖς εἶναι αἱ σφαῖραι ἐν αἷς κινεῖται ἡ τέχνη: Τὸ φῶς ἐν ταῖς εἰκαστικαῖς τέχναις, αἱ ἀνθρώπιναὶ πράξεις ἐν τῷ δράματι, καὶ ἡ μελωδία ἐν τῷ μουσικῷ.

Τὸ φῶς εἶναι τὸ φαιδρότατον πάντων τῶν πραγμάτων, τὸ φῶς τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ψυχροράγημά του ἐζήτει ὁ Γκαίτε, τὸ φῶς τὸ ὁποῖον μετὰ τόσου πάθους ἀποχαιρετᾷ ὁ Μάκφερν τοῦ Βύρωνος· εἰς ὅλας τὰς θρησκείας εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ ἀγαθοῦ τῆς σωτηρίας. Ὁ Παράδεισος τοῦ Δάντε εἶνε ἐναλλαγὴ φωτός καὶ χρωμάτων, ἐνῶ ἡ κόλασις εἶνε βυθισμένη εἰς αἰώνιον σκότος.

Ὁ Πίνδαρος λέγει (Ὀλύμ.

πεδία καὶ αὐτὴ ἡ σκιά δέν εἶναι εἰμὴ τερων φῶς. Ὁ ὀφθαλμὸς ἡμῶν ἔχει θεῖαν καταγωγὴν, διότι εἶναι τὸ ὄργανον τῆς γνώσεως καὶ ἡ γνώσις κάμνει ἡμᾶς νὰ λησμονῶμεν τοὺς πόθους καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπκλλάσσει ἡμᾶς τῆς τυραννικῆς τῆς βουλήσεως.

Τὸ δρᾶμα ἀφ' ἑτέρου ἀρέσκει εἰς ἡμᾶς, διότι εἰς τὴν τραγικὴν τύχην τῶν ἡρώων αὐτοῦ μετρῶμεν διὰ τῆς ὀδύνης τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς αὐτῶν, ἐνῶ διὰ τῆς ἀνταποδόσεως δεικνύει εἰς ἡμᾶς τὸ τέλειον, τὸ ὁποῖον δέν εὑρίσκει μὲν ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ, δέν παύει ὁμοίως αἰετὶ ἀναζητοῦσα αὐτό. Ἐνῶ τέλος ἡ μουσικὴ, ἡ κατ' ἐξοχὴν αἴυλος τέχνη, ἧτις ἀποτελεῖται ἀπὸ διάσπασιν τῆς ἀρμονίας καὶ ἀποκατάστασιν αὐτῆς, δέν εἶναι ἄλλο εἰμὴ αἴσθημα, πόθος αἰώνιος, ἀπαυστος, διαρκῆς τάσις πρὸς τὸ ἀπειρον, συγκινεῖ καὶ εὐχαριστεῖ ἡμᾶς, διότι κρατεῖ εἰς ἡμᾶς τὸ κάτοπτρον τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. Ὅπως καὶ ἡ μουσικὴ, καὶ ἡ ζωὴ εἶναι πόθος αἰώνιος, ὁμοίως πρὸς ἀσβεστον δίψαν, ἡ δὲ πλήρωσις τοῦ πόθου διαρκεῖ ἐλαχίστην μόνον στιγμήν καὶ δέν ἀποτελεῖ εἰμὴ μετᾶ βᾶσιν εἰς νέον πόθον, ὅπως ἐν τῇ μουσικῇ μεταβλίνομεν ἀπὸ ἀντιθέσεως εἰς ἀντίθεσιν καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀρμονίας διαρκεῖ ἐλαχίστην μόνον στιγμήν καὶ ἐὰν διήρκει περισσύτερον θὰ κηθίστατο ἀφόρητος ἀηδία. Ἄλλ' ὁ πόθος οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ὀδύνη, ἧτις εἶναι τόσον συγγενὴς πρὸς τὴν φύσιν ἡμῶν. Οὐδαμοῦ τέλος τοῦ πόθου ἄρα οὐδαμοῦ καὶ τέλος τῆς ὀδύνης.

Τὴν ζωὴν ὀλόκληρον διερχόμεθα μεταβαίνοντες ἀπὸ πόθου εἰς πόθον, διδασκόμεθα ἐκάστοτε ὅτι τὸ ἐπιτευχθέν δέν πληροῖ οὔτε τὸ χιλιεστὸν ἐξ ὧσιν ὑπέσχετο τὸ ἐλπιζόμενον, νομίζομεν ὅτι δέν θὰ ποθῆσωμεν πλέον· ἀλλ' ὁ πόθος, πλέκων διὰ ῥόδων τὰ δίκτυα τῶν ἡμέρων του, συλλαμβάνει ἡμᾶς ἐντὸς αὐτῶν καὶ ἀρχίζει ἐκ νέου ἡ θλιβερὰ τραγωδία ἕως ὅτου εὐρεθῆ εἰς πόθος ἀνεκπλήρωτος, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξαρτήσωμεν πάσας ἡμῶν τὰς χαρὰς καὶ τὰς λύπας. Πρὸς τοῦτο ὁμοίως χρειάζεται ἰδιαίτερα δύναμις χαρακτῆρος, καὶ τοῦτο ἐννοοῦμεν λέγοντες ὅτι ὁ τάδε ζῆ χάριν τούτου τοῦ ἰδανικοῦ ἢ χάριν τοῦ ἄλλου.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος διέρχεται τὸν βίον ἀγόμενος τῆδε κακείσε ὑπὸ τοῦ πόθου, ὁμοίως πρὸς ἰστίον τῆδε κακείσε ἐξωθούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ εἶναι θάλασσα πλήρης δινῶν καὶ σκοπέλων, τοὺς ὁποίους ὁ ἄνθρωπος ἀποφεύγει μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ προφυλάξεως, ἂν καὶ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων ὅτι φέρεται πλησίστιος πρὸς τοῦτο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον προσπαθεῖ ν' ἀποφυγῇ, δηλαδὴ πρὸς τὸν θάνατον, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ μοιραῖον τέμα τῶν κόπων του καὶ δι' αὐτόν χειρότερος πάντων τῶν σκοπέλων τοὺς ὁποίους ἀπέφυγε.

Διὰ τὸν θάνατον προοριζόμεθα εὐθὺς ἀπὸ τῆς γενέσεως· πᾶν βῆμα μᾶς φέρει πρὸς αὐτόν καὶ ὅπως τὸ βᾶδιμά μας εἶναι διαρκῶς ἀναστελλομένη πτώσις, ὁμοίως καὶ ἡ ζωὴ ἡμῶν εἶναι διαρκῶς ἀναβαλλόμενος θάνατος. Ὑπὸ τὰς χεῖρας ἡμῶν διαρκῶς τὸ παρὸν μεταβάλλεται εἰς παρελθόν, τὸ δὲ μέλλον εἶναι πάντοτε ἀβέβαιον καὶ βραχύ.

...αλλάξη ἡμᾶς τῶν βασάνων τοῦ ἀποπέσει ἀρνήσις αὐτοῦ. Ὄταν παύσωμεν ἐπιθυμοῦντες ὅ,τι δῆποτε παρὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἀπλήν γνῶσιν αὐτοῦ, ὅταν ὁ κόσμος δὲν εἶνε πλέον δι' ἡμᾶς ἢ κοινίστρα, εἰς ἣν κατερχόμεθα ὡς ἀγωνιστά, ἀλλ' ἀπλῶς τὸ θέατρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου βλέπομεν ἀγωνιζομένους τοὺς ἄλλους, τότε θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς. Εὐδαιμονία εἶνε μόνον ὁ βίος τῶν ἀσκητῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἢ τῶν Λαμασιδῶν τοῦ Βουδισμού.

Τὴν ἀπαισιοδοξίαν, τὴν ἀποστροφήν πρὸς τὴν ζωὴν βλέπομεν εἰς πᾶντα τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα, ὡς παρατηρεῖ ὁ Χάρτμαν «ἐπίλογος εἰς τὴν Φιλοσοφίαν τοῦ ἀσυνειδήτου», διότι ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ταρασσεί τὴν κίνησιν τοῦ πνεύματος καὶ ὀφείλομεν χάριν αὐτοῦ νὰ θυσιαζόμεν πᾶν ἄλλο ἐνδιαφέρον. «Πνεῦμα, λέγει ὁ Nietzsche, εἶναι ἡ ζωὴ δάκνουσα ἐαυτήν».

Ὅπως καὶ ὁ Σοπερχάουερ οὕτω καὶ οἱ ἀπαισιοδοξοὶ ποιηταὶ φρονοῦσιν ὅτι ὁ πόθος εἶναι αἰτία ὅλων ἡμῶν τῶν βασάνων Ἄλλ' ἢ ἠρησκεία καὶ ἡ ποίησις κινῶνται ἀμφοτέρω ὑπὸ τοῦ αἰσθητάτος καὶ ἀπειθύνονται πρὸς τὸ αἰσθητὰ συγκινοῦσι, διαθέτουν πρὸς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐσπλαγγίαν ὅπως ὁ Εὐρωπαϊδης καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἐνῶ ἡ φιλοσοφία κινεῖται ἐν ἐννοιαῖς, διδάσκει δι' ἀποδείξεων δυστυχῶς δὲ μία τῶν ἀποδείξεων τοῦ Σοπερχάουερ εἶναι ἡ κηκία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ διὰ τοῦτο διδάσκει τὴν περιφρόνησιν. Ἀποτέλεσμα τῶν θεωριῶν τούτων εἶνε ὁ ἐγωϊσμός ὅλων τῶν σημερινῶν Γερμανῶν «διανοητικῶν» ἀποτέλεσμα τῆς πολλῆς προσοχῆς εἰς τὴν παρὰ τῶ Σοπερχάουερ περιφρόνησιν τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὁ τερατώδης ἐγωϊσμός τοῦ Φρειδερίκου Nietzsche, ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις κατὰ τὰ ἄλλα διαφέρει πολὺ αὐτοῦ, διότι εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν «πουλὶ τῆς χαρᾶς» καὶ αὐτὴν τὴν ὀδύνην θεωρεῖ ἀνγκυκίαν, διότι δι' αὐτῆς κρατύνεται ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς.

Τὸν Σοπερχάουερ ὁ Nietzsche θεωρεῖ παιδαγωγόν· ἐὰν ὅμως εἶχε διδαχθῆ ὅχι νὰ περιφρονῇ ἀλλὰ νὰ ἐνοῆ περισσώτερον τοὺς ταπεινοὺς, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ καθημερινὴ ζωὴ ἀπαιτεῖ μέγεθος τῆς ψυχῆς, ἡρωϊσμούς, θυσίας τὰς ὁποίας τελοῦσιν ἀσυνειδήτως καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι «κεροναῦται τοῦ πνεύματος», θὰ εἴχομεν τὸ αὐτὸ πνεῦμα, τὸ ἐξαναγκάζον ἡμᾶς εἰς θαυμασμόν, ἄνευ τῶν ἀγρίων παραφορῶν τοῦ ἐγωϊσμοῦ, αἵτινες κατήνησαν αὐτόν καὶ εἰς ἐντελῆς διανοητικὸν νουάγιον.

Ἡ φιλοσοφία δὲν συγκινεῖ, διότι εἶναι ὁ διάλογος τῆς λογικῆς πρὸς τὴν λογικὴν, καὶ ἡ λογικὴ εἶναι ἀμείλικτος. Ἐνῶ ποίησις εἶναι τὸ αἰσθητὰ ὁμιλοῦν πρὸς τὸ αἰσθητὰ, κινεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ὅταν ἦνε πολὺ βλαβεῖα καθίσταται θρηνώδης. Διότι ἡ καρδία εἶναι συγκέντρωσις ὅλων τῶν πόνων ὅπως εἶναι καὶ ὅλων τῶν αἰσθημάτων. Ποίησις εἶναι ἡ μυστηριώδης φωνὴ ἡ ἐξερχομένη ἐκ τοῦ βάθους τῆς φύσεως καὶ ἐκφράζουσα ὅλας αὐτῆς τὰς κινήσεις καὶ τὰ πάθη τὰ συγκλονίζοντα αὐτήν, ἐνῶ φιλοσοφία εἶναι ἡ ψυχρὰ λογικὴ ἡ ἐρευνῶσα τοὺς νόμους καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν. Ποίησις εἶναι ἡ μυριόχορδος αἰολικὴ Ἄρπα, ἡ συγκεντροῦσα ὅλας τὰς φων-

νὰς τῆς φύσεως εἰς παγκόσμιον ἀρμονίαν, ἐνῶ ἡ φιλοσοφία μίαν μόνην ἔχει χορδὴν, τὴν τοῦ ἀληθοῦς· καὶ ὅταν αὕτη ἡχῆ παρακφόνως κατακταῖ οἰμωγὴ ἀνθρώπου ὑπερευαίσθητου, ἀλλ' ὄχι πλέον φιλοσοφικὸν σύστημα.

Ἡ ποίησις εἶναι τὸ μαγικὸν κάτοπτρον τὸ δεικνύον εἰς ἡμᾶς ὅλας τοῦ βίου τὰς ὕψεις, ἐνῶ ἡ φιλοσοφία ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ ἀσβεστός λύχνος, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ σκότει τῆς ζωῆς ὀφείλει νὰ δεικνύῃ εἰς ἡμᾶς οὐχὶ τὴν εὐκολωτάτην ἀτραπὸν τῆς ζωῆς, ἀλλὰ τὴν ἀρίστην.

Ἡ ποίησις δὲν ὁμιλεῖ δι' ἐννοιῶν, ἀλλὰ διὰ παραδειγματῶν, καὶ ἐνῶ δεικνύει εἰς ἡμᾶς τὰ παραδείγματα τῆς ἀπογοητεύσεως, τῆς πικρίας, τοῦ πόνου, δεικνύει ἀφ' ἑτέρου εἰς ἡμᾶς καὶ τὰ παραδείγματα τῆς θελήσεως, τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τῆς ἐμπιστοσύνης.

Ὅπως καὶ ἡ μουσικὴ, καὶ ἡ ποίησις ζῆ διὰ τῆς ἀντιθέσεως τὴν ὁποῖαν συγγωνεύει εἰς παγκόσμιον ἀρμονίαν, ἐνῶ ἡ φιλοσοφία, ἐὰν θέλῃ νὰ ἦναι συνεπὴς πρὸς ἐαυτήν, ὀφείλει νὰ ἦναι ἀπολύτως ἢ αἰσιόδοξος ἢ ἀπαισιοδοξός. Οὐδὲ εἶναι ἄμεσος συνεπεια τῆς θεωρίας τοῦ Σοπερχάουερ ἢ ἀπαισιοδοξία.

Ἡ βούλησις ἣτις ἀποτελεῖ σπουδαιότατον μέρος τοῦ ψυχικοῦ ἡμῶν βίου δὲν εἶνε πάντοτε διαρκῆς τάσις πρὸς τὸ ἄγνωστον, τὸ ἀκτόρθωτον, τὸ ἀπειρον. Εἶνε ἡ βούλησις τούτου πρὸς τὸ ὁποῖον αἰσθανόμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς ἰκανοὺς, καὶ τῆς συναίσθησεως αὐτῆς ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ δύναμις τοῦ χαρακτῆρος.

Εἶνε ἡ τελεία ἀνεξαρτησία ἀπὸ τῆς ὕλης, ὡς παρέστησεν αὐτὴν ὁ Κάντιος, ἡ ὑποταγὴ εἰς ἕνα ἀνώτερον ἠθικὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἔθικεν ὁ ἀνθρώπος εἰς ἐαυτὸν ἐν συνειδήσει τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ ὑπεροχῆς. Εἶνε ἡ προσπάθεια πρὸς τὸ ἀεὶ ἀμεινον, ὡς παρέστησεν αὐτὴν ὁ Φίχτε, ἣτις δὲν ἀπογοητεύει, διότι αἰσθανόμεθα ὅτι ἐὰν ἐν τῷ θεωρητικῷ κόσμῳ τίθεται φραγμὸς εἰς ἡμᾶς, ἐν τῷ ἠθικῷ εἴμεθα ἀπεριόριστοι. Ἀληθὲς μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς εἶναι ὄχι νὰ χωρίζωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐντελῶς ἀπὸ τοῦ Κόσμου, ἀλλὰ νὰ βλέπωμεν μόνον ὅ,τι ὑπάρχει ὠραῖον, ἀγαθόν, αἰώνιον ἐν αὐτῷ.

Καλλιστοῦν Ἀδαμιάδου
Διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

ΚΑ'.

Ὅσον ἐπλησίαζεν ἡ στιγμή τῆς ἀναχωρήσεως, τόσο ἀνεκάλυπτα ὅτι μοῦ ἔμειναν ἀκόμη τόσα πράγματα καὶ ζητήματα ἐντελῶς ἀμελέτητα. Ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἦτο ἡ σύγκρισις μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῆς χθὲς καὶ τῶν γυναικῶν τῆς σήμερον. Ἡ κ. Schmith μοῦ εἶχε δώσει τὴν εἰκόνα τῆς ἐπιστήμονος γυναικός, τῆς ἐργατῆδος τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τῆς βιοπαλαιστρίας, καὶ τῆς προπαγαδιστρίας ὠρισμένων ἰδεῶν καὶ νεωτερισμῶν. Τύπος κάπως ὄχι κοινός, μετὰ τὸ φόρεμά της τὸ ἰδιόρρυθμον, τὸ μονοκόμματον, τὸ χωρὶς πτυχᾶς καὶ χωρὶς πολλὴν γραφικότητα, τὸ ὁποῖον ἔζωνε στερεοτύπως μία χονδρὴ ἀσημένια ἀλυσίδα, μετὰ ἐντὶ brelocs ἕνα μᾶτσο κλειδιὰ κρεμασμένα εἰς εἶδος πόρπης.

Ἦτο ἡ ἐπικρατούσα τῶν συρμῶν, ἡ χειραφετημένη ἀπὸ

τοὺς καθιερωμένους τύπους τῆς ἐνδυμασίας, ἡ μὴ ἐννοοῦσα κενεὴν δεσμόν καὶ καμμίαν στενοχωρίαν οὔτε τοῦ πνεύματος, ἀλλ' οὔτε τοῦ σώματος, καὶ δι' αὐτὸ καταργήσασα ριζικῶς καὶ ἀποφασιστικῶς κορσέδες, γικαδάδες, μακνίκια στενά καὶ κάθε πράγμα καὶ ἐνδυμ., τὸ ὁποῖον πικρεπόδιζε τὴν ἐλευθερίαν τῶν κινήσεων της.

Ἀντίθεσιν εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτὰς ἀπετέλει ἡ μητέρα της, μία ματρὸν πελωρία, κορσεδιασμένη τακτικῶς καὶ κανονικῶς, μετὰ τὰ γικαδάκια της τοῦ συρμοῦ γύρω εἰς τὸν λακμόν, μετὰ τὰ φορέματα καὶ τὰ καπέλλα της τὰ σύμφωνα μετὰ τὸν συρμόν της ἡμέρας. Δὲν ἤρνετο νὰ τρώγῃ μπιφτεκία, ψάρια, θαλασσινά, νὰ πίνῃ ὀλίγην μύραν ἢ κορσὶ ἀπὸ μῆλα, ἐνῶ ἡ κόρη της ἦτο φυτοφάγος καὶ ἀντικακοσικὴ φανατικὴ.

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ὅπου ἐγνώρισα τὴν μητέρα, ἠγνόησα ὅτι εἰς τὰς δύο αὐτὰς γυναῖκας εἶχα τοὺς δύο διακεκριμένους καὶ ἐντελῶς ἀνομοίους τύπους τῆς Σκανδιναυκῆς γυναικός. Ἐκεῖνης, ἡ ὁποία καὶ μετὰ τὸν γάμον καὶ κατὰ τὴν ὄριμον ἡλικίαν μένει πάντοτε ἡ αὐτή, ἐλευθερὰ τοῦ ἐγῶ της καὶ τῶν σκέψεων καὶ πράξεων της, καὶ ἐκεῖνης, ἡ ὁποία μετὰ τὸν γάμον τίθεται εἰς δευτέραν ἐντελῶς γραμμὴν, συμμορφώνεται μετὰ τὴν ἰδέαν τῆς στερήσεως τῶν μεγάλων ἐλευθεριῶν τῆς κόρης, ὑποτάσσεται εἰς τὰς νέας συνθήκας τῆς ζωῆς, γίνεται ἡ σύζυγος καὶ ἡ μητέρα τοῦ κλασικοῦ τύπου, ἡ ἐργαζομένη ὄχι διὰ τὰ μεγάλα καὶ γενικὰ κοινωνικὰ ἰδεώδη, ἀλλὰ διὰ τὰ παιδιὰ της, τὸν ἄνδρα της, τὸ σπῆτί της.

Ἡ μητέρα εἶχεν ὑπανδρευθῆ δύο φορές καὶ ὁ ὑπεργήρωος δεύτερος σύζυγος, ἦτο πάντοτε ὁ ἀγαπημένος σύντροφος, ἐνῶ ἡ κόρη δὲν εἶχε διατηρήσει τὸν πρῶτον οὔτε δύο κἄν ἔτη. Ἡ μητέρα ἐξοῦσεν ἀνεύθυνος καὶ ἀμέριμος μετὰ τὰ εἰσοδήματά της, ἐνῶ ἡ κόρη ἐπάλαμνεν ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ἕως τὸ βράδην μετὰ ἀρρώστους, μετὰ ζῆνους, μετὰ ἐλαττωματικὴν ὑπηρεσίαν, μετὰ κοινωνικὰς συνθήκας, μετὰ οικονομικὰ ζητήματα. Ἡ μητέρα ἦτο ἀνοικτόκαρδος, εὐθυμὸς, γελκστή πάντοτε καὶ ἀστεία καὶ ἀπλή, ἐνῶ ἡ κόρη ἦτο σοβαρὰ, ὀλιγόλογος, μετὰ ἡμέτια ὡς προσηλωμένα εἰς ἕνα μακροσμένον καὶ ἀπρόσιτον ἰδανικόν.

Ἡθέλησα νὰ μάθω τί ἐσκέπτοντο ἡ μία διὰ τὴν ἄλλην αἰ δύο αὐταὶ γυναῖκες, αἰ τόσο στενὰ συνδεδεμέναι μετὰ τοὺς δεσμούς τῆς φύσεως καὶ τόσο μακρὰν ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην ὡς πρὸς τὰς ἰδέας καὶ τὰς σκέψεις.

Ἡ μητέρα, ἡ ὁποία μοῦ ἔδειξεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν πολλὴν ἀγάπην καὶ μοῦ ἔφερε συχνὰ πολλὰ ἄνθη, δὲν θὰ ἤρνετο βέβαια νὰ μοῦ εἴπῃ τὴν γνώμην της. Τὴν ἐρώτησα μετὰ τῶν, ἂν τὰ ἰδικὰ της χρόνια ἦσαν καλλίτερα ἀπὸ τὰ τωρινὰ καὶ μοῦ ἀπήντησε ναι, χωρὶς καμμίαν ἐπιφύλαξιν.

Πῶς θὰ ἤθελα νὰ τὰ ἤξερα τὰ χρόνια αὐτά, καὶ νὰ ἤξερα ἂν καὶ εἰς τὴν σημερινὴν γενεὰν ὑπάρχουν γυναῖκες νέαι, αἰ ὁποῖαι σκέπτονται, ὅπως ἐσκέπτοντο αἰ σύγχρονοί της.

Ὡ! βέβαια, ἀπήντησε ἡ γοργὰ κυρία, χωρὶς κενεὴν ἐνδοιασμόν. Τὰ κορίτσια τότε ἦσαν ὅπως εἶναι καὶ τώρα. Δηλαδή ὄχι τόσο γραμματισμένα, ἀλλὰ πολὺ ἐλεύθερα. Ἡ ζωὴ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθερίας δὲν ἄλλαξε καθόλου. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅμως τοῦ γάμου, τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Ἡ

ἐλευθερὰ κόρη ἐγένετο ἡ ὑπεύθυνος καὶ ἐξαρτωμένη γυναῖκα.

Ἄν πρὶν ἡμποροῦσε νὰ πηγαίη ὅπου ἤθελε καὶ μετὰ ὅποιον ἤθελε, ἂν ἦτο περιζήτητος παντοῦ, ἂν ἐξοῦσε ἀμέριμος καὶ εὐτυχισμένη, ἂν οἱ ἄνδρες ὅλοι ἔτρεχαν γύρω της καὶ τὴν ἐπειροῦσαν καὶ τὴν ἐθαύμαζαν καὶ τὴν ἐλάτρευαν, ἂν εἶχε ἰδέες ἰδικὰς της καὶ ἦτο ἀνυπότακτη, ὅμως μετὰ τὸν γάμον ἤρνετο ὅλα αὐτὰ καὶ ἐσυμμορφώετο μετὰ τὴν νέαν της ζωὴν. Καλὸς ἦ κακὸς ὁ ἄνδρας ἦτο ἀνεκτός τότε καὶ τὸ διαζύγιον δὲν ἦτο ὅπως τώρα τόσο εὐκόλον.

Ἄλλως τε τότε ἡ γυναῖκα δὲν ἤρνετο νὰ γίνεταί μητέρα πολλῶν παιδιῶν καὶ αἱ φροντίδες τῆς ἀνατροφῆς τὴν ἀπασχολοῦσαν πολὺ, τὴν ἐκρατοῦσαν δεσμευμένην μετὰ τὴν οἰογένειαν, τὴν ἀνάγκαζαν νὰ συσκέπτεται καὶ συναποφασίζῃ μετὰ τὸν ἄνδρα, νὰ τὸν θεωρῇ ἀπαραίτητον εἰς τὴν ζωὴν της, ὄχι πλέον διὰ τὴν ἀτομικὴν της εὐτυχίαν, τὴν ὁποῖαν ἐλησμονοῦσεν, ἀλλὰ διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν παιδιῶν της.

Καὶ τώρα ὅμως ἀκόμη ἡ Σουηδικὴ γυναῖκα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκολουθεῖ μετὰ τὸν γάμον τὴν ζωὴν αὐτήν. Μετὰ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ἄνδρας τώρα, ἐπειδὴ σπουδαίει μαζὴ της ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια, ἔχει περισσώτερον ἐκτίμησιν καὶ ὑπόληψιν εἰς τὴν ἀξίαν της καὶ εἶναι καλλίτερος καὶ διακαίτερος μαζὴ της.

Μοῦ φαίνεται, τῆς εἶπα, ὅτι ὁ ἔρωσ τότε ἐξοῦσε περισσώτερον ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸν γάμον ἀκόμη.

Ἡ γοργὰ κυρία ἐξερόθηξε μετὰ κάποιαν ἀμηχανίαν. Δηλαδή, μοῦ εἶπεν, αὐτὸ δὲν εἶναι διόλου βεβαιωμένον. Ἐδῶ ἡ γυναῖκες μένομεν πολλὰ χρόνια ἀρραβωνιασμένες καὶ ἀπολαμβάνομεν περισσώτερον ἀπὸ τὰς ἄλλας τὸν ἔρωτα πρὸ τοῦ γάμου. Ἀλλὰ σιγά, σιγά, ἡμέραν μετὰ τὴν ἡμέραν καὶ χρόνον μετὰ τὸν χρόνον τὸ αἰσθητὰ αὐτὸ ξεφυλλίζεται, χάνει ὅλα τὰ ὄρατα στολίδια του καὶ τὴν ποιήσιν του καὶ εἰς τὸν γάμον μένει ἀπλῶς ἡ μία φίλια γερὰ, καλὴ, δυνατὴ, χωρὶς τέλος, ἡ μία συνήθεια εἰς τὸ νὰ ὑποφέρει ὁ ἕνας τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἄλλου.

Ἡ γοργὰ κυρία διὰ νὰ δώσῃ τὸν τελευταῖον αὐτὸν χαρακτηρισμόν τοῦ ἔρωτος μετὰ τὸν γάμον ἐγέλασεν ἕνα γέλιο, τὸ ὁποῖον ὁμοίαζε ὀλίγον μετὰ κλάμα, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπρόδιδε τὴν ἀπογοήτευσιν μιᾶς ψυχῆς, ἡ ὁποία εἰς τὴν ζωὴν ἤξευρε νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὸ πεπρωμένον. Λίγοι, νομίζω, καὶ τότε καὶ τώρα, εἶπε γελῶσα πάντοτε, εἶνε οἱ ἔρωτες, οἱ ὁποῖοι ἐπιπλέον εἰς τὸν γάμον καὶ τοὺς ὁποῖους ἡ συνήθεια δὲν θανατώνει. Οἱ μεγάλοι ἐπιστήμονες, οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κατορθύνουν, φαίνεται, νὰ διατηροῦν ἕνα εἶδος λατρείας μετὰ τῶν, τὴν ὁποῖαν σπανίως ἀπαντᾷ κανεὶς εἰς τὰς τάξεις τῶν κοινῶν ἀνθρώπων. Οἱ μεγάλοι ἄνδρες ἀγαποῦν τὰς γυναῖκας των, ἀλλὰ τὰς θέλουν ἐλευθερὰς ὡς καὶ πρὸ τοῦ γάμου.

Εἰξεύρετε τί ἠθέλησε νὰ κάμῃ ὁ Νάνσεν πρὶν νὰ φύγῃ διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ πύλου; Νὰ διαζευχθῆ τὴν γυναῖκά του, διὰ νὰ τὴν ἀφήσῃ ἐλευθερὰν νὰ τὸν ἀγαπᾷ ἢ νὰ διαθέσῃ τὴν καρδίαν της, ὅπως ἐκεῖνη ἤθελε. Ἄλλ' ἡ κ. Νάνσεν δὲν ἐδέχθη. Δὲν εἶναι ὠραῖον αὐτὸ διὰ μίαν καλλιτέχνιδαν, ὡς τὴν κ. Νάνσεν καὶ ἕνα σοφὸν ὡς τὸν ἄνδρα της;

ΤΟ ΜΑΡΑΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

Τριάντα δραχμές, επανέλαβεν ἡ ἀδελφὴ τῆς κ. Μοίρα. Μὰ τί δασκάλα θέλεις νᾶχης μὲ τριάντα δραχμές; οὔτε καμαριέρα τῆς προκοπῆς δὲν ἠμπορεῖς νὰ εὔρης μὲ τόσον μισθόν.

Μοῦ τὴν ἐφόρτωσεν ἡ κουνιάδα μου μὲ τῆς αἰώνιες οἰκονομίες τῆς, εἶπεν ἡ κ. Μοίρα, ἡ ὁποία ἐσταματήσεν εἰς τὰς κρίσεις τῆς περὶ τῆς κουνιάδας τῆς, εὐθὺς ὡς παρετήρησε τὴν ὠχρότητα τοῦ προγονοῦ τῆς.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ κορίτσι αὐτὸ εἶναι τίμιον καὶ ἀθῶον καὶ κελό, καὶ ὅτι ἂν τῆς λείπῃ τὸ βερνίκωμα τῆς καλῆς ἀνατροφῆς, ὅμως ἡ καλωσύνη τῆς καὶ ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη τῆς πρὸς τὴν Μίναν εἶναι μεγάλη, εἶπεν ὁ Στέφανος. Νὰ εἰδεύρατε τί γίνεται ἔξω μὲ τῆς γαλλίδες καὶ τῆς γερμανίδες γκουβερνάντες καὶ πόση διαφθορὰ μεταδίδεται εἰς τὰ σπίτια ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν τῶν κυριῶν. Εἶναι τρομερόν! ἐπανελάβεν, ὡς νὰ ὠμιλοῦσε πλέον μόνος του μὲ τὸν ἑαυτὸν του.

Ἡμεῖς οἱ ἰατροί, ἡμεῖς οἱ ἄνδρες ζέρομεν καλὰ τί γίνεται. Ἡ Ἀμαλία, ἡ ἀδελφὴ τῆς κ. Μοίρα, ἐκύτταξε μὲ κάπως περιέργον τρόπον τὸν νέον, ἂν νὰ ὑποπτεύετο τὰ φιλανθρωπικὰ πρὸς τὴν Μίναν αἰσθηματά του. Ἄλλ' ἀμέσως ὡς νὰ μετενόησε διὰ τὴν ὑπόψιαν τῆς καὶ ὡς νὰ ἤθελε νὰ τοῦ φανῆ εὐχάριστος, εἶπε καὶ αὐτὴ μὲ τὸν Κερκυραϊκὸν τόνον τῆς ὀμιλίας τῆς, ὁ ὁποῖος τὴν ἔκαμνε ἰδιαιτέρως συμπαθητικὴν.

Καλὰ λέει ὁ Στέφανος. Τὸ τί γίνεται εἰς τὴν Κέρκυρα μὲ τῆς γκουβερνάντες ὅλοι τὰ ζέρομε. Κι' ἔπειτα, ἀδερφή, ἐσὺ τῆ θές καὶ γιὰ νταντὰ καὶ καμαριέρα μαζὴ. Νὰ σοῦ βουρ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Ο ΝΑΡΚΙΣΟΣ

Ὁλον τὸ βασίλειον ἦτο ἀπηλπισμένον διότι ἡ κόρη τοῦ βασιλέως ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ πείναν! Πῶς! ἀπὸ πείναν; Μία πριγκήπισσα; Δὲν ὑπῆρχον λοιπὸν πλέον ζῶα εἰς τοὺς λευμῶνας, κυνῆρι εἰς τὰ δάση, λαχνακί εἰς τοὺς ἀγρούς, φροῦτα εἰς τοὺς κήπους; ἢ μήπως δὲν ὑπῆρχον μάγειροι εἰς τὰς κουζίνας; Ὅποια καταστροφὴ εἶχε συμβῆ; πῶς μία πριγκήπισσα δὲν εἶχε ὅτι σπανίως λείπει καὶ ἀπὸ τοὺς πτωχεύτους, — ἓνα κομμάτι ψωμί; Ἐ! βεβαίως εἶχε ψωμιὰ ὅσα ἐπιθυμοῦσε, γλυκίσματα ἄπειρα, δὲν εἶχε παρὰ νὰ κάμῃ ἓνα κίνημα διὰ νὰ τῆς σερβίρουν ὅτι θὰ ἐπιθυμοῦσε καὶ ὁ πλέον λαίμαργος.

Ἄλλ' ἐκείνη δὲν ἠμποροῦσε νὰ φάγῃ ὅ,τι συνήθως τρώγουν οἱ ἄλλοι θνητοί, διότι αἱ μοῖραι ὅταν ἦσαν νὰ τὴν μοιράνουν εἰς τὴν κούνιαν τῆς, ἀπεφάσισαν νὰ τρέψηται μὲ φρέσκα ἄνθη καὶ τίς πεταλοῦδες ποῦ κἀθόνται ἐπάνω εἰς αὐτὰ.

Πρὸ ὀλίγων ὅμως ἡμερῶν εἶχε γίνει μία τέτοια καταιγὶς εἰς ὅλον τὸ βασίλειον, ὥστε δὲν ἔμεινεν ἄνθος εἰς τοὺς κήπους καὶ ἀκόμη εἰς τὰ θερμοκήπια ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ, κατεστράφησαν ὅλα. Ἐπίσης ὁ δυνατὸς ἀέρας εἶχε διώξῃ ὅλες τίς πεταλοῦδες, πρὸς ἀγνωστούς τόπους, ὅπου ἴσως ἀπέθνησκον καὶ ἐκεῖνες μακριὰ ἀπὸ τὰ ἀγαπητὰ τους ἄνθη. Εἰς τρόπον ὥστε ἡ πριγκήπισσα ἦτο φοβερὰ ἀξιολύπητος, ἦτο ὠχρότερα ἀπὸ τὰ πλέον ὠχρὰ ἄνθη. Ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα μόνον ἠμποροῦσε νὰ τὴν σώσῃ, καὶ βεβαίως θὰ ἀπέθνησκε, ἂν ἔπρεπε ἂ διαρκέσῃ ἡ νηστεία τῆς μερικὴς ὥρας ἀκόμη, καὶ ἐπειδὴ ἦτο πολὺ

τσίζη ρούχα, νὰ σοῦ ντένη τὴ μικρὴ, νὰ σοῦ μπαλῶνη.

— Ἄ! αὐτὸ δὲ τὸ ζέρει 'ς τὴν ἐντέλειαν. Καλὲ τί μοῦ λέτε; Μπαλῶμα! Αὐτὴ τὰ ρούχα τῆς τὰ δίνει 'ς τὴ μητέρα τῆς νὰ τὰ μπαλῶνη.

Ἡ Ἀμαλία εἶχε βαρυνθῆ νὰ ὀμιλῇ τόσον ὥραν γιὰ τὸ ἴδιο ζήτημα. Νὰ σοῦ πῶ, Στέφω, φωνάζουμε 'στὸ πλάι τῆς κυρίας Κούρη νὰ κάνουμε ἓνα μάκος;

Δὲν ἔχομε χαρτιά, εἶπεν ὁ νέος, ὁ ὁποῖος ἐστηκόθη, ἔτοιμος νὰ φύγῃ.

Ἡ Ἀμαλία τᾶχει εἰς τὴν τζέπη...

Ἔδετα, εἶπεν ἡ Ἀμαλία, χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν τῆς καὶ ἐσήκωσε τὸ ὠραῖο φθινοπωρινὸ τῆς φόρεμα εἰς ἓνα μελωδικώτατον φρου-φρού μεταξωτῶν καὶ εἰς τὴν φούσταν τῆς ἀπὸ ἄσπρο ταφτὰ γαρνιρσμένην μὲ νταντέλες ἐφάνη μία τσέπη μικρὴ, ἀκριβῶς τοῦ σχήματος τῶν χαρτιῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ νῆα ἔβγαλε τὴν τράπουλα.

Ὁ Στέφανος παρετήρει ἐκπληκτος τὸ ὠραῖον μισοφόρι καὶ τὴν ἀηδὴ τσέπην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχεν βγῆ τὰ χαρτιά καὶ ἔπειτα ἔβλεπε καὶ τὴν νέαν, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἔτρεξε νὰ εἰδοποιήσῃ τῆς γειτόνισσας τῆς τοῦ ξενοδοχείου.

Ἡ Ἀμαλία Κερὰ ἦτο κόρη μόλις δέκα ὀκτὼ ἐτῶν. Μελαγχροινὴ, λεπτή, κλοντουμένη καὶ μὲ γοῦστο πάντοτε χωρὶς νὰ ἔχῃ τίποτε ἔμορφο, ἦτον πολὺ συμπληθητικὴ. Πολὺ ζωηρά, ἀεικίνητος, ὅπως τὴν ἔλεγεν ἡ ἀδελφὴ τῆς, δὲν ἠμποροῦσε ποτὲ νὰ ὀμιλήσῃ σοβαρὰ καὶ λογικὰ διὰ τίποτε, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ καταγίνῃ εἰς τίποτε. Ὁμιλοῦσε καλούτσικα γαλλικὰ, ἀρετὰ καλὰ ἰταλικὰ, ἔπαιζε πιάνο, ἐτραγουδοῦσε λίγο καὶ ἐδικασκεδάζε.

δύσκολη ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν εἶχε παρὰ νὰ ἐκλέξῃ τὴν τροφὴν τῆς, ἠμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί καυγάδες ἔκανεν πρὸς τὰς ἀκολουθοῦσας τῆς, ὅταν ἤρχοντο εἰς τὰ δωμάτια τῆς μὲ τὰ χεῖρα κενὰ.

II

Εἶπον, — καὶ εἶχον δίκαιον νὰ τὸ εἶπω — ὅτι ὅλον τὸ βασίλειον ἦτο ἀπηλπισμένον, ἕνεκα τοῦ προσεχούς θανάτου τῆς πριγκήπισσας. Ὁ βασιλεὺς εἶχε γίνει ἀγνώριστος εἰς αὐτὰς τὰς ὀλίγας ἡμέρας, τὰ μαλλιά του εἶχον ἀσπρίσει, καὶ ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἦσαν ἐπίσης ἀξιολύπητοι. Ἄλλ' ἡ εὐκρινεστέρη, ἡ μεγαλειτέρα ἀπελπισία ἦτο εἰς τὴν καρδίᾳ ἐνὸς ἀκολούθου, διότι πρὸ τινος χρόνου ἐλάτρευε, χωρὶς ἐλπίδα, τὴν πριγκήπισσα ἡ ἰδέα ὅτι ἠμποροῦσε ν' ἀποθάνῃ τὸν ἔφερε εἰς τέτοιαν ἀπελπισίαν, ὥστε θὰ τὸν ἐλυποῦντο καὶ τὰ ἄγρια θηρία. Μόνον ἡ πριγκήπισσα ἔμεινε ἀδιάφορος εἰς τὸν πόνον του. Δὲν ὑπάρχουν λέξεις διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν σκληρότητα μὲ τὴν ὁποίαν μετσεχιρίζετο τὸν μικρὸν αὐτὸν ἀκόλουθον τὸν ὁποῖον εἶχεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς. Μόλις ἐκεῖνος ἀνεστένανε, ἐγελοῦσε. Μόλις τὴν ἐπληρῆζε τὸ βράδυ διὰ νὰ τῆς προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, δὲν ἀπεμακρύνετο, ἀλλὰ τὸν ἐκύτταξε εἰς τὰ μάτια καὶ τοῦ ἔλεγε: «Καλὰ, καλὰ, ἔλα εἰς τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου, βγάλε μου λοιπὸν τίς κίλτσες μου, σὲ παρακαλῶ», ἔπειτα ἀπεμακρύνετο, ἐρωσευμένη αὐτὸν, μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας τῆς, αἱ ὁποῖαι, σκληραὶ ὡς ἐκείνη, ἐξηκολούθουν νὰ γελοῦν, ἴσως ἀπὸ πείσμα διότι ἐκεῖνος δὲν τὰς ἐπρόσεχε. Τόση βαρβαρότης δὲν τὸν ἠμποδίζε νὰ εἶνε ὁ πλέον τρυφερός τῶν ἐρωτευμένων. Ἐὰν κανεὶς τοῦ ἔλεγεν ὅτι ἡ πριγκήπισσα δὲν ἦτο καλὴ ὡς ἀρνάκι, ἀμέσως ἐθύμωνε, ἐγένετο κατακόκκινος καὶ ἐνοοῦσε νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ.

Μόλις ἔμαθε ὅτι ἡ κόρη τοῦ βασιλέως ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ ἐξ αἰτίας τῆς καταιγίδος ἡ ὁποία εἶχε καταστρέψει ὅλα τὰ ἄνθη καὶ ὅλες τίς πε-

Γι' αὐτὴν ἡ ζωὴ ἦτο καὶ ὄφειλε νὰ εἶναι μία σειρά συνεχούς διασκεδάσεως. Δὲν ἤθελε νὰ ζήσῃ ἄλλο, ὅπως τὰ ἔλεγε Κερκυρέικα, ἂν θὰ ἔπαυε νὰ διασκεδάζῃ. Καὶ διασκεδάσας δι' αὐτὴν ἔκτακτος καὶ ἀπολαυστικὴ ἦσαν καὶ τὰ χαρτιά. Ἀπὸ μικρὸ παιδί εἶχεν ἀνατροφῆ μὲσα εἰς μίαν ἀτμοσφαιραν χαρτοπαικτικὴν, καὶ τὸ πρῶτον ἐπιπλο, τὸ ὁποῖον τῆς εἶχεν ἐντυπωθῆ εἰς τὴν παιδικὴν τῆς ἀντίληψιν ἦτο ἓνα πρᾶσινο τραπεζάκι, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ ἀνοιγοκλείουν μὲ τρία φύλλα, καὶ ὅπου ἀπὸ τὴν μίαν στιγμὴν ὡς τὴν ἄλλην γίνονται τραπέζια γιὰ χαρτιά.

Αἱ πρῶται εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι ἐπίσης ἐχρησίμευσαν διὰ τὴν ἀφύπνισίν τῆς ὡς νηπίου καὶ βρέφους εἰς τὸ αἶσθημα τοῦ χρώματος καὶ τῶν γραμμῶν ἦσαν ἡ φιγούρες τοῦ φάντη καὶ τῆς ντάμας. Ὁ φάντης ἦταν ὁ μπαμπὰς, ἡ ντάμα ἡ μαμὰ καὶ ὁ ρήγας ὁ παππούς. Τὸ βράδυ ὅταν ἐκοιμᾶτο, ἀράδιαζε τὰ τρία χρωματισμένα χαρτιά εἰς τὸ κρεβάτακι τῆς καὶ εἶχε τὸ αἶσθημα καὶ τὴν εὐχαρίστησιν, ὅτι ἐκοιμᾶτο μὲ τὴν οἰκογένειάν τῆς. Ἡ μαμὰ καὶ ὁ μπαμπὰς ἄλλως, ποτὲ σχεδὸν δὲν ἐφάνιτο τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου τῆς μικρούλας εἰς τὸ δωμάτιον, διότι τακτικὰ κάθε βράδυ ἔπαιζαν, πότε εἰς τὸ σπῆτι των καὶ πότε εἰς ἄλλα φιλικὰ σπίτια. Ἄλλο ἀγαπημένο τῆς παιγνίδι ἦσαν ἡ fiches τοῦ μπεζικιοῦ. Μ' αὐτὰς ἔμαθε νὰ μετρᾷ, μ' αὐτὰς νὰ κἀνῃ σπιτάκια καὶ σχέδια, μ' αὐτὰς νὰ διακρίνῃ τὰ χρώματα. Ἐπειτα ἤρχετο τὸ ντόμινο.

Πύργους, γεφύρια, ἐκκλησιᾶς, κωδωνοστάσια, ὅλα αὐτὰ ὑψώνοντο καὶ ἐκρημνίζοντο ἀπὸ τὰ ἀσπρῶμαυρα κοκκαλάκια, τὸ πρῶτον παιγνίδι ποῦ ἀγάπησε μὲ πάθος, μὲ μανίαν, ἀφότου

ταλοῦδες, δὲν εἰδίστασε οὔτε μίαν στιγμὴν. Ἦρχισε νὰ τρέχῃ ὅλον τὸ βασίλειον, ζητῶν τριαντάφυλλα, κρίνους, μαργαρίτες, διὰ τὸ δεῖπνον τῆς ἀγαπημένης του. Ἄλλὰ δὲν εὗρισκε! Ἐξηκολούθει νὰ ζητῇ. Κάποιος εἶπε εἰς τὴν πριγκήπισσα: «Ἡ Ὑψηλότης σας, γνωρίζε ὅτι ὁ μικρὸς ἀκόλουθος ἔφυγε μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ σᾶς εὔρωῃ ἓνα πρόγευμα». Ἐμειδίσαε μὲ περιφρόνησιν. Ἐφάνετο ὅτι θὰ ἔτρωγε μὲ λύπην τὸ πρόγευμα τῶν ἀνθῶν τὰ ὁποῖα θὰ ἔφερε τὸ δούτσουλο παιδί, καὶ εἶπε: «Ἄχ! πόσον πεινῶ!» Ἐκεῖνος ὅμως ἔτρεχεν εἰς ὅλον τὸ βασίλειον, ζητῶν λουλοῦδι! καὶ κατέβηκε μὲσα σὲ κρημνοὺς καὶ ἀνέβηκε εἰς τὰ πλέον ψηλὰ ὄρη καὶ ἠλπίζε ὅτι θὰ εὗρισκε τουλάχιστον ἐπάνω εἰς τὰς Ἄλπεις, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ χιόνι, τὸ μυστηριώδες λουλοῦδι, τὸ μικροῦτσικο καὶ γαλανὸ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐμποδίζε τὴν ἀγάπην του ν' ἀποθάνῃ! Ἄλλ' ὄχι, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας κορυφάς, ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς βαθυτέρους κρημνοὺς, οὔτε ἓνα ἄνθος! Τόσον ἡ καταιγὶς ἦτο τρομερὰ ἐπανῆλθε ἀπὸ τὰς περιπλανήσεις του μὲ τὴν λύπην τῆς ἀποτυχίας εἰς τὴν ψυχὴν. «Τὸ εἶχα προῖδι, εἶπε ἡ πριγκήπισσα, εἶνε ἀληθινὰ γελῶν νὰ ἐμπιστεύωμαι εἰς τέτοια παιδιὰ τὴν φροντίδα βασιλικῶν προσώπων».

III

Μόλις ἔμαθε ὁ μικρὸς ἀκόλουθος, ὅτι ἡ πριγκήπισσα εἶπε τὰς λέξεις αὐτάς, αἰσθάνθηκε νὰ καταξοχίζηται ἡ καρδίᾳ του, σὴν νὰ εἶχε πῆσῃ ἐπάνω εἰς τὸ κόκκινον αὐτὸ πουλάκι ἓνα ἄγριο γερᾶκι καὶ τὸ κατέτρωγε. Ἀφοῦ ἐκείνη εἶχε τὴν διπλὴν αὐτὴν αὐστηρότητα νὰ εἶνε ἀρρωστη καὶ νὰ μὴ θέλῃ ν' ἀγνωρίσῃ τὰς φροντίδας ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ τὴν σώσῃ ἀπεφάσισε ν' ἀποθάνῃ, ἀφοῦ καὶ ἐκείνη ἐκινδύ-

εἶχε γίνει ἐξ χρόνων. Πρὶν νὰ κοιμηθῇ κάθε βράδυ, ὑπεχρέωνε τὴ νταντὰ τῆς νὰ παίξῃ μαζὴ τῆς δύο καὶ τρία καὶ τέσσαρα ντόμινα. Κάποτε ἐκτυποῦσε ἕνδεκα καὶ ἡ μικρούλα μὲ τὰ μάτια βραχεῖα, θολὰ, ἐξκολλουθοῦσε νὰ παίξῃ, ὡς ποῦ ἔγερνε τὸ κεφαλάκι τῆς καὶ τὴν ἔπερνε ὁ ὕπνος ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Ἐνα βράδυ ὁ πατέρας τῆς ἐμπῆκεν εἰς τὴν κάμαρα νὰ πάρῃ κάτι καὶ ἤρε τὴν μικρούλα εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν. Γεῖά σου, ντζόγια μου, βρουκόλακκα, τῆς εἶπε. Εἶχες ἀπὸ ποῖον νὰ κληρονομήσῃς. Μωρὲ κόρη τοῦ πατέρα τῆς σωστή, εἶπε πρὸς τὴν νταντὰ, ἡ ὁποία τὴν πρώτη στιγμὴ εἶχε φοβηθῆ ὅτι θὰ τὴν ἐμάλωνε καὶ ἡ ὁποία μὲ ἓνα βλακώδες μειδίαμα ἀπήντησε: Νὰ ζήσ' ὁ ἀφέντης. Ἀμηνδὰ τίνος θὰ μοιάζῃ τὸ παιδί, παρὰ τοῦ σινιὸρ κόντε...

Ὁ Στέφανος διὰ πρώτην φοράν ἔκαμνε τὴν γνωριμίαν αὐτὴν τῆς θεῖα Ἀμαλίας, ὅπως τὴν ἔλεγεν ἡ Μίνα, ἀλλὰ καὶ διὰ πρώτην φοράν συνανεστρέφετο τόσον πολὺ καὶ τὴν μητρικὴν του καὶ τοὺς ἰδικούς τῆς. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὡς σπουδαστῆς ἐσχετίζετο μὲ συγγενεῖς τῆς μητέρας του, σπίτια χριστικὰ, αὐστηρά, τακτικὰ, οἰκονομικὰ, εἰς τὰ ὁποῖα ὅλα ἐγένοντο μὲ τὸν διαβήτην, ὅλα ἐπήγαιναν μὲ τάξιν καὶ ἀκριβείαν, ἡ ὁποία ἔφθικε τὸν σχολαστικισμόν. Μιὰ ἐξαδέλφη του, ἡ Κορνηλία Παράλη, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχαν μεγαλώσει σχεδὸν μαζὴ, δὲν εἶχε πάρει μαζὴ του τὸ θάρρος ποῦ εἶχεν ἡ Ἀμαλία εἰς δέκα πέντε ἡμερῶν γνωριμίαν. Τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἀρχὴν εἶχεν ἐκπλήξῃ τὸν νέον. Θὰ εἶνε λουλουδίτσα, ἐσκεφθῆ, καὶ ἐτοιμάσθη νὰ διασκεδάσῃ, νὰ ἀνθολογήσῃ, ὅπως ἔλεγεν ἡ θεῖα του, ἡ μητέρα τῆς Κορνηλίας, ἡ ὁποία ἐξήτουσε πάντοτε λέξεις ἀπὸ τὸ λεξικόν.

νευς ἔτρεξε λοιπὸν εἰς μίαν πλησίον πηγὴν, πολὺ διαυγὴ καὶ πολὺ βαθεῖαν, διὰ νὰ πῆσῃ μῆσα.

Ἐφθασε εἰς τὴν ἀκρὴν τοῦ νεροῦ, ἀφοῦ ἐκύτταξε μήπως κανένας λωτός δὲν ἀνοῦσε, — διότι καὶ ἓνα μόνον τέτοιο ἄνθος θ' ἀρκοῦσε διὰ τὸ φαγητὸν τῆς πριγκήπισσας, — ἔσκυψε διὰ νὰ πῆσῃ. Καὶ ὅμως εἰδίσταξε, διότι δὲν εἶνε εὐχάριστον ν' ἀποθάνῃ κανεὶς ὅταν εἶνε τόσον νέος ἀκόμη, καὶ ὅταν ὑπάρχουν τόσες ἄλλες ὠραῖες εἰς τὸν κόσμον.

Μία σκέψις τοῦ ἦλθε!

Εἶχε διαβάσει εἰς τὰ παλαιὰ βιβλία, ὅτι ἓνας νέος, διότι ἐκαθρεπτίσθηκε εἰς τὸ νερὸ ἐγένετο ἄνθος! Δικαί δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ αὐτὸς παρομοίαν τύχην; Ἄνθος θὰ ἐτρόγγοτο ἀπὸ τὴν πριγκήπισσα καὶ ἐκείνη θὰ ἐσώζετο.

Ἐσκυψε πρὸς τὴν πηγὴν καὶ ἐκύτταξε τὴν εἰκόνα του τὴν ἐκύτταξε ἀρετὴν ὥραν καὶ τέλος ἔπεσε μῆσα εἰς τὸ νερὸ... Καὶ μόλις εἶχε πῆσῃ μῆσα εἰς τὸ νερὸ καὶ μία ἀκόλουθος τῆς πριγκήπισσας, ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγου περιτριγύριζε ἐκεῖ, ἔκοψε εἰς τὸ ἄκρον τοῦ νεροῦ ἓνα νάρκισσον, ἓνα νάρκισσον ὠχρόν, ὁ ὁποῖος ἀνθῖσε ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ἐρωτευμένου ἀκολούθου.

Ὁ Νάρκισσος αὐτὸς ἔδωκε δυνάμεις εἰς τὴν πριγκήπισσαν νὰ περιμένῃ τίς μαργαρίτες ν' ἀνθίσουν, — διότι ἡ κακοκαίρια εἶχε περάσει. Καὶ ὅμως μόλις εὐχαριστήθη ἀπὸ τὸ ἀπροσδόκητον αὐτὸ φαγητὸν, καὶ ἔλεγε ἐνῶ ἐδάγκανε μὲ ὄρεξιν, τὰ τρυφερὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα καλῶς τῆς εἶχον διηγηθῆ ἦσαν αὐτὸς ὁ μικρὸς ἀκόλουθος, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε δι' αὐτὴν, καὶ ἀνεστήθη εἰς ἄνθος: «Ναί, ναί πρέπει νὰ τὸ φάγῃ! Ἄλλ' ἀληθινὰ δὲν εἶνε πολὺ καλόν τὸ ἄνθος αὐτό».

Ἄλλὰ ἔπειτα ἠννόησεν ὅτι ἡ ζωηρότης τῆς Ἀμαλίας ἦτο ἀθώα καὶ αὐτὸς ὁ αὐστηρὸς καὶ αὐστηρὰ ἀναθρεμμένος ἤρ- σκετο ἰδιαιτέρως εἰς τὸν εὐθυμον τῆς νέας χαρκατῆρα. Εὐ- θὺς ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς γνωριμίας των τὸν περκα- λεσε νὰ τῆς ὁμιλῇ σὺ, νὰ τὴν ὀνομάζῃ μὲ τὸ ὄνομά της καὶ νὰ τὴν θεωρῇ ὡς πάλιν φιλενάδα.

Δι' αὐτὸ ἔτρεξεν ὀπίσω της, τὴν ἐπρόφθικεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κ. Κούρη καὶ δὲν τὴν ἄφησε νὰ κτυπήσῃ. Δὲν πᾶμε καλλίτερα νὰ κάνουμε ἓνα γύρο πεζῆ εἰς τὸ Ζάππειον. Σήμερον ποῦ ὁ κόσμος (τρέχει εἰς τῆς ἐκκλησιᾶς, τὸ Ζάπ- πειον θὰ εἶναι ἄσυχον, καθαρὸν, ὠραῖον, εἰς τῆς δόξας του, εἶ- πειν ὁ Στέφανος.

Ἡ Ἀμαλία τὸν ἐκύτταξε κατὰμικτα, ἐφάνη νὰ ἐζύγιζε μίαν στιγμὴν μέσῃ εἰς τὸ μικρὸ κεφαλάκι της, ποῦ θὰ διεσκέ- δαζε περισσότερον καὶ ἔπειτα τοῦ εἶπε, πέρνοντάς τον ἀπὸ τὸ μπράτσο.

Νὰ σοῦ πῶ : θὰ προτιμοῦσα νὰ περπατούσαμε ἔστην ὁδὸν Ἑρμοῦ. Ὁ κοσμάκης ὁ σημερινὸς τῶν δρόμων, ἡ κίνησις, ἡ φωνὴ, τὰ βαρελῶτα μὲ διασκεδάζουν περὶ πολὺ. Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησίν του, μὲ τὴν ἰδίαν ζωηρότητα ποῦ εἶχε ξεπεταχθῆ πρὶν ἀπὸ τὸ δωμάτιον, ἄφησε τὸ χεῖρ τοῦ νέου καὶ ἔτρεξε μέσῃ. Τὸ καπέλλο μου, τὸ καπέλλο μου! Ποῦντο, εἶπε καὶ ἔβλεπε γύρω εἰς τὰ ἐπιπλά.

Ἡ ἀδελφὴ της τὴν ἔβλεπε μὲ περιέργειαν. Καὶ γιὰ ποῦ ; τῆς εἶπε. Μήπως γιὰ νὰ παίξῃ χαρτιά εἶναι ἀνάγκη νὰ βάλῃς καπέλλο ;

Ὁχι, ἀλλάξα γνώμη, εἶπεν ἡ Ἀμαλία. Θὰ πᾶμε ἔξω. Ὁ Στέφανος ἔχει δίκην. Χαρτιά παίζομε τὸ βράδυ, περιμέ- νοντας τοὺς ἐπιτάφιους.

Ἡ κ. Μοίρα ἐτρόβηξε τὴν καπελιέρα ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἓνα κρεβάτι, ποῦ τὴν εἶχε κρύψει ἡ Ἄννα. Νὰ το, ἐδῶ εἶναι τὸ καπέλλο σου.

Εἰς τὸ κουτί, βέβαια, τὸ ἔβαλλεν ἡ Ἄννα. Τί ιδέα ! Καὶ ὕστερα λές ποῦ δὲν εἶναι τακτική. Ἐγὼ, ξέρεις, εἶπε πρὸς τὸν Στέφανο, ἔστην Κέρκυρα, σπῖτι μας, ποτὲ δὲν βλέπω τὸ καπέλλο μου σὲ καπελλιέρα. Τὸ φορῶ αἰώνια ἔστὸ κεφάλι μου. Κάποτε τὸ μεσημέρι, ἂν φάω ἔστὸ σπῖτι καὶ ὄχι σὲ κάποια φιλενάδα μου τ' ἀπιθῶν μίαν στιγμὴν ἔστὸ κρεβάτι μου.... Αἶ δά ! μήπως τὰ καπέλλα γίνονται γιὰ τῆς καπελ- λιέρας.

Μὰ οὔτε γιὰ νὰ φοριῶνται ἴσῃ φακίλια εἰς τὰ σπῖτια, εἶπεν ὁ νέος μὲ εἰρωνείαν.

Καὶ ποιὸς σοῦ λέει, μάτια μου, πῶς τὸ φορῶ ἔστὸ σπῖτι. Ἄκουσε : Τὸ πρῶτ' σηκώνουμαι ἔστης δέκα ἔνδεκα. Ἀμέ- σως ντύνουμαι, χτενίζομαι, καὶ καπελλόνομαι. Πέρνω τὸν κροφὴ μου καὶ ἔξω. Τὸν χειμῶνα ἔστη σπικινάδα, τὸ κλο- καῖρι ὅταν εἶμαστε ἔστην Κέρκυρα σὲ καμμιας φιλενάδας μου. Ὅταν εἶμαστε ἔστην ἐξοχὴ σὲ περίπατο εἰς τὰ δάση μὲ συντροφίαν πάντα καὶ ἔστὸ ψάρεμα. Γλέντι, κάντο, γέ- λωκα, ἀνάστα ὁ Θεός. Κατὰ τῆς δυὸ γυρίζομε. Τρῶμε. Καὶ ἔπειτα παίζομε, ὡς τὴν ὥρα τῆς μουσικῆς. Ἐπειτα ἔστη μουσική. Ἐπειτα φαί, ἔξω τὸ κλοκαῖρι, καὶ μουσική, κάντα, βεγγέρες, χαρτιά. Ἐγὼ τὸ καπέλλο μου, εἶναι τὸ λάβρο

τῆς ἐλευθερίας μου. Ἄμα τὸ φυλάξω σὲ καπελλιέρα, θὰ μοῦ φανῇ πῶς ἐσκλαβώθηκα. Καὶ δόξα νᾶχη ὁ Θεός δὲν τῶ- παθα ἀκόμη ἐτοῦτο τὸ κακὸ.

Ὁ Στέφανος τὴν ἤκουε μὲ ἐκπληξιν. Ὡστε δὲν ἐργάζε- σθέ ποτε τίποτε, δὲν διαβάζετε ;

Ἐργάζονται τὰ πουλάκια, πρὶν νὰ κάμουν δική τους φω- ληά ; Ὁχι. Τραγουδοῦνε μόνο καὶ πετοῦν ἔμορφα καὶ χαρωπὰ ἀπὸ κλαδί σὲ κλαδί. Ὅσο εἶμι νὰ ἐννοῶ καὶ ἐγὼ νὰ ζήσω ἴσῃ τὰ πουλάκια, ἀφέντη Στέφανο, εἶπεν ἡ Ἀμαλία. Ἐδῶ μὴ ὁ Θεός ἐστάθηκεν καλὸς μὲ τὰ πουλιά καὶ κακὸς μὲ τὰ κορίτσια ;

Ἐν τῷ μεταξὺ ἔβριζε τὸ καπέλλο της, ἓνα ψαθάκι ἀνδρί- κιο μὲ μὴ βλέυ πλατεια κορδέλλα ὀλόγουρα. Τὸ βλέπεις, εἶπε. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀπλό καὶ ἐλαφρὸ καὶ εὐκολοφόροτο.

Μὴ κακρίτσα κι' ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα. Οὔτε ὁ ἀνεμος τὸ πέρνει, οὔτε ἡ βροχὴ τὸ χαλά.

Καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν νὰ τῆς ἀπαντήσουν, ἀπεχαιρέ- τισε τὴν ἀδελφὴν της μὲ ἓνα κίνημα τοῦ χεριοῦ καὶ ἔπετάχθη ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιον.

Τρελλή, εἶπεν ἡ ἀδελφὴ της μὲ ἐπιείκειαν, ἀλλὰ καὶ μὲ τόνον μελαγχολίας εἰς τὴν φωνήν. Ὁ Στέφανος ὁ ὁποῖος ἐστέ- κετο ἀκ.υμπισμῆνος εἰς τὴν πόρτα, περκατῆρησε τὸ μελαγχο- λικὸν μειδιάμα τῆς μητρικῆς του καὶ ὡς νὰ εἶχε μαντεύσει τὴν σκέψιν της, τῆς εἶπε ἐξερχόμενος : σεῖς βέβαια δὲν ἐζή- σατε ἴσῃ τὸ πουλάκι, πρὶν νὰ κάμῃ τὴν φωληά του.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ κ. Μοίρα ἦτο μεγαλογυναίκα, χονδρὴ, μᾶλ- λον ἀσχημη, ὁ Στέφανος ἐσυμπλήρωσε τὴν σκέψιν του μέσῃ του : ποῦ πουλάκι, ἓνας τόσος ὄγκος σαρκῶν ! Καὶ ἠκολούθησε τὴν Ἀμαλίαν, ἡ ὁποία πηδῶσα τρεῖς, τρεῖς τῆς τιάλες, εὐ- ρίσκετο ἤδη εἰς τὸν δρόμον.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΝΤΑΝΤΕΛΩΝ

Ὅπως ἡ Βενετικὴ νταντέλα ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὰ μαρμά- ρινα ἀνάγλυφα τοῦ Σανσοβίνου καὶ ἀπέδωκεν ὅλον τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀρμονίαν καὶ τὴν γραφικότητα τοῦ σχεδίου καὶ τῆς ἐπεξεργασίας των, ἀπκράλλικτα καὶ τὰ κεντήματα καὶ ἡ νταντέλας, τὰς ὁποίας ἐξέθεσαν τὰ «Παναθηναίκα» ἐπὶ δύο κατὰ σειρὰν ἡμέρας ἐνεπνεύσθησαν ἀπὸ τὰ μάρμαρα τοῦ Περ- θενῶνος καὶ τὰ μωσαϊκὰ τῶν ἀρχαίων βυζαντινῶν ναῶν. Ἡ Βενετικὴ νταντέλα, ἀκριβῶς διὰ τὸ σχέδιόν της, ἐπολιτογρα- φήθη εἰς τὴν ὁμοταξίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἐπεβλήθη εἰς τὸν κόσμον τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς κομψότητος καὶ ἀντιμετώ- πισεν εἰς τὰ νυμφικὰ κἀνίστρα μὲ ὑπεράτην περιφρόνησιν τοὺς ἀδάμαντας καὶ τοὺς πολιτίμους λίθους. Ἦτο καὶ εἶναι ὄχι μόνον ὠραιότερα ἀπὸ τὰ πολύτιμα κοσμήματα, ἀλλὰ καὶ πλέον πολύτιμος καὶ πλέον ἀκριβὴ καὶ πλέον ἐνδεικτικὴ γούστου καὶ ἀρχοντικῆς κατὰγωγῆς.

Ἄλλ' οἱ αἰῶνες ὅπου ἡ νταντέλα τῆς Βενετίας κατήγαγε τὸν θρίαμβον αὐτὸν ἦσαν ἄλλοι, καὶ ἡ κοινωνία ἣτις ἐνεθά- ρυνε τότε τὰς ὠραίας τέχνας ἐσυγγένευε μὲ τὴν ἀρχαίαν κοινωνίαν τῶν Ἀθηναίων. Ἡ σημερινὴ ἀρχὴ συγκινεῖται ἀπὸ τὰ ὠραία αὐτὰ πράγματα καὶ ἡ εὐγενὴς προσπάθειά των «Παναθηναίων» θὰ ἐκτιμηθῇ ὅσον πρέπει καὶ θὰ ἐνισχυθῇ ;